

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Oktober 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

Forsvarsministeriets større anskaffelser af materiel

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 16/2023 om Forsvarsministeriets større anskaffelser af materiel**

7. oktober 2024

RN 1512/24

Forsvarsministerens redegørelse af 12. september 2024

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som forsvarsministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om Forsvarsministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

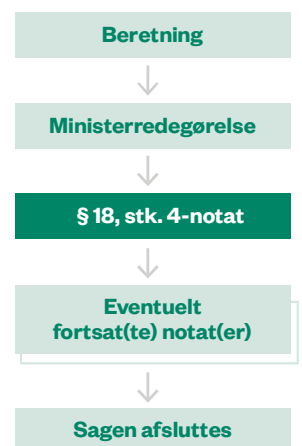
Konklusion

Rigsrevisionen finder, at forsvarsministeren har redegjort for, hvordan Forsvarsministeriet vil følge op på de væsentligste kritikpunkter i beretningen og på Statsrevisorernes bemærkninger.

Forsvarsministeren oplyser, at ministeren ser med stor alvor på den rejste kritik. Ministeren oplyser også, at det historiske løft af Forsvarsministeriets bevillinger gør det særlig aktuelt, at initiativerne på området følges tæt. Ministeren forventer, at initiativerne, som beretningen har givet anledning til, vil blive gennemført frem mod udgangen af 2025.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Forsvarsministeriets ændrede praksis ved opgørelsen af totaludgiften i aktstykker om anskaffelser og ministeriets arbejde med at følge systematisk op på aktstykkernes oplysninger om tid, pris og indhold
- Forsvarsministeriets arbejde med at revidere egne retningslinjer.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i juni 2024 en beretning om Forsvarsministeriets større anskaffelser af materiel. Beretningen omhandler gennemførelsen af 20 anskaffelser til en samlet værdi af ca. 11 mia. kr.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede de, at Forsvarsministeriets større materielanskaffelser ikke var gennemført til tiden og ofte ikke var blevet leveret med det aftalte indhold. Statsrevisorerne påpegede, at dette kan have negative konsekvenser for Forsvarets opgaveløsning. En forsinkelse kan bl.a. medføre, at Forsvaret i en kortere eller længere periode ikke kan løse bestemte opgaver eller kan blive nødsaget til at bruge nedslidt materiel. Statsrevisorerne kritiserede også, at det var uklart, om materielanskaffelserne var foretaget inden for den økonomiske ramme, der fremgik af de aktstykker, som var tiltrådt af Folketingets Finansudvalg.

Statsrevisorerne bemærkede også, at Forsvarsministeriet ikke havde fulgt sine egne retningslinjer for større anskaffelser af materiel.

Endelig konstaterede Statsrevisorerne, at beretningen vedrørte den afsluttede forligsperiode, og at der i mellemtiden var indgået et nyt forsvarsforlig. Her er et øget fokus på økonomi- og processtyring, som Statsrevisorerne finder bør følges tæt.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af forsvarsministerens redegørelse

Tid, pris og indhold for større anskaffelser af materiel

6. Statsrevisionerne bemærkede, at Forsvarsministeriet ikke havde dokumenteret, hvad der lå til grund for økonomien i aktstykkerne, og at det samtidig var uklart, om opfølgningen på afholdte udgifter omfattede alle udgifter, som var forbundet med anskaffelserne. Statsrevisorerne bemærkede også, at større materielanskaffelser i gennemsnit var 4½ år forsinket, og at flere af anskaffelserne ikke havde haft det aftalte indhold.

7. Forsvarsministeren oplyser, at Forsvarsministeriet på baggrund af Rigsrevisionens undersøgelse har været i dialog med Finansministeriet og har ændret praksis i forbindelse med opgørelsen af udgifterne i aktstykker. Ministeren oplyser også, at Forsvarsministeriet derfor siden april 2024 har opgjort den totale udgift til anskaffelser, så den omfatter både selve anskaffelsesudgiften og de anskaffelsesrelaterede driftsudgifter. Ministeren oplyser endvidere, at ministeriet er i gang med at danne sig et overblik over igangsatte anskaffelser fra før april 2024, som praksisændringen kan have betydning for. Ministeriet vil orientere Finansudvalget om de opdaterede totale udgifter for de enkelte anskaffelser.

Endelig oplyser forsvarsministeren, at den rejste kritik allerede har ført til en skærpet opfølgning på Forsvarsministeriets aktstykker. Den skærpede opfølgning omfatter bl.a. en systematisk kontrol af overholdelsen af aktstykkernes oplysninger om tid, pris og indhold samt de enkelte materielanskaffelsers forløb. Ministeren oplyser, at den skærpede opfølgning vil følge en fast kadence med 6 årlige rapporteringer baseret på dialog mellem Forsvarsministeriets departement og Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse.

8. Rigsrevisionen vil følge Forsvarsministeriets ændrede praksis ved opgørelsen af totaludgiften i aktstykker om anskaffelser og ministeriets arbejde med at følge systematisk op på aktstykkernes oplysninger om tid, pris og indhold.

Processen for større anskaffelser af materiel

9. Statsrevisorerne bemærkede, at Forsvarsministeriet ikke havde fulgt sine egne retningslinjer for større anskaffelser af materiel. Statsrevisorerne bemærkede også, at ministeriet fx ikke havde gennemført en markedsundersøgelse for 11 af anskaffelserne.

10. Forsvarsministeren oplyser, at Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse på baggrund af den rejste kritik vil opdatere sine retningslinjer for anskaffelser af materiel, herunder tydeliggøre dokumentationskrav i hver fase af anskaffelsesprocessen. Ministeren oplyser også, at kritikken giver anledning til et grundigt gennemsyn af processerne mellem Forsvarsministeriets departement og Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse, der ligger til grund for gennemførelsen af større anskaffelser af materiel. I denne forbindelse oplyser ministeren, at en fremtidig ny organisering af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse bl.a. vil have et øget fokus på at samle resurser og kompetencer på tværs af organisationen.

11. Rigsrevisionen vil følge Forsvarsministeriets arbejde med at revidere egne retningslinjer.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Statsrevisorernes mødebehandling og ministerredegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennemgang ved Statsrevisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs-spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Forsvarsministeriets større anskaffelser af materiel (nr. 16/2023) 10-06-2024 Ministerredegørelse: Forsvarsministeren: 12-09-2024	Finansudvalget: 20-06-2024		Forsvarsministeren: 01-07-2024 (317) 01-07-2024 (318)	Finansudvalget: 01-07-2024		